2308000104051003
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)
BANKING - III BANKING LAW AND PRACTICE

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
   a. Name of the Examination : **S.Y.BACHELOR OF COMMERCE (FOURTH SEMESTER)**
   b. Name of the Subject : **BANKING - III BANKING LAW AND PRACTICE**
   c. Subject Code No : **2308000104051003**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 નીચેના બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. **15**
Answer the following Multiple Choice Questions.

1. કયા સંજોગોમાં ચેકના નાણાં ચૂકવવાનો ઇન્કાર વો જ જોઈએ?
   અ. ગ્રાહક બીમાર પડે ત્યારે
   બ. ગ્રાહક બહારગામ જાય ત્યારે
   ક. ગ્રાહકનું મૃત્યુ થાય ત્યારે
   ડ. ગ્રાહક ચેક ૨ મહિનામાં રજુ કરે ત્યારે

   When a banker must refuse a payment of a cheque?
   A. Customer is suffering from illness
   B. Customer goes to the out of station
   C. Death of Customer
   D. Customer presents a cheque within two months from the date on cheque

2. ચેકની ચુકવણી અટકાવવાનો અધિકાર કોની પાસે છે?
   અ. ચેક સ્વીકારનાર બ. ચેક લખનાર
   ક. ચેક ધારણ કરનાર ડ. ચેકના નાણા મેળવનાર

Who has the right to stop payment of the check?

A. Acceptor of cheque

B. Drawer of a cheque

C. Holder of cheque

D. Payee of cheque

3. બેન્કરની કઈ ભૂલથી નાણાં ચૂકવાયા હોય તો નાણાં પરત મેળવી શકાય છે?

અ. હકીકતની ભૂલ બ. કાયદાની ભૂલ

ક. વસુલાતની ભૂલ ડ. ઉપર પૈકી એક પણ નહિ

Money paid by which type of mistake is recoverable by a banker?

A. Mistake of fact B. Mistake of law

C. Mistake of collection D. None of the above

4. ચેકની વસૂલાત માટેની રીતો કઇ છે?

અ. અવેજ આપ્યા બદલ માલિક તરીકે

બ. ગ્રાહકના વસુલાત માટેના એજન્ટ તરીકે

ક. દેવાદાર તરીકે

ડ. વિકલ્પ A અને B બંને

Which is the method of collection of cheques?

A. As a holder for Value B. As an agent of the customer

C. As a debtor D. Option A & B both

5. એકાઉન્ટ પેઇ ક્રોસિંગવાળા ચેકનાં નાણાં_________

અ. કોઇપણ વ્યક્તિના ખાતામાં જમા થઈ શકે છે.

બ. કોઇપણ વ્યક્તિના ખાતામાં જમા થઇ શકતા નથી.

ક. પેઇ તરીકે જે વ્યક્તિનું નામ લખવામાં આવ્યું હોય તેના ખાતામાં જ તેની રકમ જમા કરવાની હોય છે.

ડ. પેઇ તરીકે જે વ્યક્તિનું નામ લખવામાં આવ્યું હોય તેના ખાતામાં જ તેની રકમ જમા કરવામાં આવતી નથી.

Amount of account payee crossed cheque is____________

A. Credited to any person's account

B. Not credited to any person's account

C. Credited to account of person whose name is mentioned as payee

D. Not credited to account of person whose name is mentioned as payee

6. ગ્રાહકના ખાતા પર ટાંચ નો હુકમ લાગુ પડતા બેંક તે ખાતાના વ્યવહારો______

અ. ચાલુ રાખે છે　　બ. સ્થગિત કરે છે

ક. કાયમી ધોરણે બંધ કરે છે　　ડ.પુનરાવર્તિત કરે છે

When the garnishee order applied on customer's account, then bank ___________transactions of account.

A. continues　　B. suspends

C. closes permanently　　D. repeats transaction

7. ભાગીદારી પેઢીના નામનો ચેક ભાગીદારના વ્યક્તિગત અંગત ખાતા માટે રજૂ થતો હોય ત્યારે બન્કેરે____________

અ. ચેકની ચૂકવણી કરવી જોઈએ　　બ. ચેકની ચૂકવણી ન કરવી જોઈએ

ક. ચેક રદબાતલ કરવો જોઈએ　　ડ. ચેક ફાડી નાખવો જોઈએ

When a cheque payable to partnership firm is presented for collection in the partner's individual account, then banker should

A. honour the cheque　　B. dishonour the cheque

C. cancel the cheque　　D. tear the cheque

8. ટૂંકા ગાળાની નાણાકીય જરૂરિયાત માટે ગ્રાહક બેંકની કઈ સગવડનો ઉપયોગ કરે છે?

અ બેન્ક ડ્રાફ્ટ　　બ બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ

ક. કેશ ક્રેડિટ　　ડ. લોન

Which facility of the bank is used by customers to satisfy short term needs of finance?

A. Bank draft　　B. Bank Overdraft

C. Cash Credit　　D. Loan

9. કેશક્રેડિટમાં બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ કરતા વ્યાજનો દર ________હોય છે.

અ. ઓછો　　બ. વધુ

ક. સમાન　　ડ. ઓછો કે વધુ

Rate of interest of cash credit is ________than overdraft

A. Less　　B. More

C. Equal　　D. Less or More

10. મોર્ગેજ લોનમાં___________મિલકતો જામીન તરીકે મૂકવી પડે છે.

અ. જંગમ　　બ. ચાલુ

ક. અદ્રશ્ય　　ડ. માલ સ્ટોક

In mortgage the charge is created over ________properties.

A. Immovable B. Current

C. Invisible D. Goods Stock

11. “તમારા બધાજ ઇંડા એક ટોપલીમાં ના મુકો” - બેન્ક ધિરાણના કયા સિધ્ધાંતમાં આ વાક્ય આવે છે?

અ. નફાકારકતા બ. તરલતા

ક. તારણ ડ. જોખમની વિવિધતા.

Which principle of money lending carry the quote “Do not put all eggs in one basket""?

A. Profitability B. Liquidity

C. Security D. Diversification of risk

12. ધિરાણ સામે જામીનગીરી લેવાની પદ્ધતિ જણાવો.

અ. પ્લેજ બ. લિયન

ક. હાઇપોથીકેશન ડ. આપેલ બધા જ વિકલ્પ

State the method of creating charge over securities.

A. Pledge B. Lien

C. Hypothecation D. All of the above

13. માલગીરો ધિરાણમાં જામીનગીરી તરીકે કઈ વસ્તુ નો કબજો લેવામાં આવે છે?

અ. ગોડાઉનમા રહેલ માલસામાન બ. જમીન

ક. કાયમી મિલકતો ડ. કંપનીનું મકાન

Which type of asset is taken as security in pledge?

A. Goods in Warehouse B. Land

C. Fixed Assets D. Building of company

14. માલ છોડાવવાનો હક્ક કોનો છે?

અ. ગીરો લેનારનો બ. બેંકનો

ક. એજન્ટનો ડ. ગીરો મૂકનારનો

Who has the right to release the goods?

A. Pledgee B. Bank

C. Agent D. Pledger

15. CASAનું પૂર્ણ સ્વરૂપ.

અ. Cash Account, Savings Account

બ. Credit Account, Savings Account

ક. Current Account, Savings Account

ડ. Cash Account, Secured Account

Full form of CASA.

A. Cash Account, Savings Account
B. Credit Account, Savings Account
C. Current Account, Savings Account
D. Cash Account, Secured Account

Q.2 Answer the following questions in brief. (Any Four) **8**

નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર)

1. ચેકનો અયોગ્ય નકાર એટલે શું?
   What is meant by wrongful dishonour of cheque?
2. ઓવરડ્રાફ્ટ એટલે શું?
   What is overdraft?
3. એકાઉન્ટ પેઇ ક્રોસિંગ એટલે શું?
   What is account payee crossing?
4. માલગીરો એટલે શું?
   What is pledge?
5. કાસા થાપણથી ગ્રાહકને થતા કોઈપણ બે લાભ જણાવો.
   State any two benefits of CASA deposits to customers.
6. ખાસ લિયન એટલે શું?
   What is a particular lien?
7. ધિરાણના સ્વરૂપો જણાવો
   State the forms of advances.
8. રક્ષિત લોન એટલે શું?
   What is a secured loan?

Q.3 બેન્કરે ચેકના નાણા ચૂકવતા પહેલા કઈ સાવચેતીઓ રાખવી જોઇએ? **13**

Which precautions a banker should take before making the payment of cheque?

અથવા

OR

બેંક ધિરાણના મુખ્ય હેતુઓ સમજાવી સંગીન ધિરાણના સામાન્ય સિધ્ધાંતો સમજાવો. **13**
Explain the main objects of bank lending and discuss the general principles of sound lending.

Q.4 (અ) ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) **8**
Write a short note. (Any Two)

1. નાણા વસૂલ કરનાર બેન્કરની ફરજો
   Duties of collecting banker
2. બેંકો માટે કાસા થાપણોનું મહત્વ
   Importance of CASA deposits for banks.
3. નાણા ચૂકવનાર બેંકરને મળતું કાનૂની રક્ષણ
   Legal protection given to a paying banker
4. હાઈપોથિકેશન દ્વારા અપાતા ધિરાણ બાબતમાં બેન્કરે રાખવાની તકેદારીઓ
   Precautions to be observed by a banker while giving advance by hypothecation.

(બ) ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે) **6**
Write a short note. (Any Two)

1. કાયદેસરની યોગ્ય ચૂકવણી
   Payment-in-due course
2. ઓવરડ્રાફ્ટ અને કેશ ક્રેડિટ વચ્ચેનો તફાવત
   Difference between overdraft and cash credit
3. હકગીરો (મોર્ગેજ)
   Mortgage
4. ગીરો લેનારના અધિકાર
   Rights of pledgee

*****